

**GJYKATA SUPREME E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
VRHOVNI SUD REPUBLIKE KOSOVA
SUPREME COURT OF THE REPUBLIC OF KOSOVA**

Agj.nr. **K. 94/2012**
20.02.2012
Prishtinë

Mbledhja e përgjithshme e Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, në bazë të nenit 18.Të Ligjit Për Gjykata e Rregullta ka përcaktuar, më 20.02.2012.

QËNDRIM PARIMOR

Vepra Penale e fyerjes nga neni 187 dhe vepra penale e shpifjes nga neni shpifjes nga neni 188 janë dekriminalizuar nga, momenti i hyrjes në fuqi të Ligjit Civil Kundër fyerjes dhe shpifjes.

Me aprovimin e Ligjit Civil Kundër Shpifjes dhe Fyerjes është krijuar një bazë për dekrimanilizimin e këtyre veprave penale, për faktin se funksioni mbrojtës i së drejtës penale është fragmentar apo subsidiar, ngase e drejta penale i mbron vetëm ato vlera të rëndësishme të shoqërisë dhe të individit, të cilat nuk janë të mbrojtura me degët e tjera të së drejtës. Në aspektin formal, këto vepra penale ekzistojnë ende, për faktin se ligji penal hynë në fuqi 8 ditë pas shpalljes në "Gazeten zyrtare" dhe vpron deri në ditën kur ligji i ri shprehimisht ose në mënyrë të heshtur e abrogon atë të mëparshmin ose kur bëhet fjalë për "ligje penale temporale" që nxirren për një kohë të caktuar dhe pushojnë së vepruari kur kjo kohë skadon.

Ligji i mëparshëm penal (KP) apo ndonjë dispozitë e tij abrogohen, lihen jashtë fuqisë, vetëm me ligj penale (kod penal) e jo me ndonjë ligj tjeter; ligji penal nuk mund të shfuqizohet me një ligj nga materia civile e cilësdo fushë qoftë ajo.

Dispozita e nenit 20 të Ligjit Civil kundër shpifjes dhe fyerjes nuk bën fjalë për segmentin penal, por për segmentin civil, d.m.th. nëse për shkak të veprës penale të fyerjes apo shpifjes, (të konsumuara para hyrjes në fuqi të këtij ligji), sa i përket kërkesës pasurore-juridike, palët janë udhëzuar në kontest civil, atëherë zbatohen dispozitat e procedurës kontestimore, ndërsa çështjet e ngritura pasi hyrjes në fuqi të këtij ligji aplikohen dispozitat e këtij ligji.

Përkundër këtyre që u shtruan më lart, d.m.th. që në aspektin formal, këto vepra nuk janë abroguar, tani për këto vepra penale nuk mund të shqiptohet sanksion penal – nuk mundet dikush të shpallet fajtor përfaktin se të gjithë ata që konsiderohen se janë fyer apo është shpifur ndaj tyre është siguruar një mbrojtje tjetër ligjore në procedurë kontestimore (Ligji civil kundër shpifjes dhe fyerjes).

Për të ekzistuar një vepër penale duhet të ekzistojë kundërligjshmëria dhe rrezikshmëria shoqërore (kundërligjshmëria në aspektin formal dhe material). Me realizimin e kundërligjshmërisë në aspektin formal, në të shumtën e rasteve realizohet edhe kundërligjshmëria në aspektin material – realizohet rrezikshmëria shoqërore. Mirëpo mund të ndodhë që ndërmjet kundërligjshmërisë në aspektin formal dhe kundërligjshmërisë në aspektin material – rrezikshmërisë shoqërore të ketë mospërputhje të këtyre komponentëve. Për shembull, një vepër penale e cila me rastin e nxjerrjes së ligjit është përcaktuar si e kundërligjshme dhe e rrezikshme për shoqërinë, (e tillë është konsideruar edhe vepra penal e fyerjes dhe shpifjes), pas një periudhe të caktuar, për shkak të ndryshimeve të marrëdhënieve shoqëroro-ekonomike dhe politike, mund të pushoj të jetë e rrezikshme për shoqërinë, (kështu ka ndodhë pikërisht me këto vepra penale); në këtë rast përparësi i jepet dimensionit material të kundërligjshmërisë (rrezikshmërisë shoqërore), ngase kjo është më e rëndësishme dhe, kësisoj, konsiderohet se nuk ekziston vepra penale, (ngase për t'u konsideruar një veprim i kundërligjshëm si vepër penale, përpos që duhet të jetë i parashikuar me ligj si vepër penale, ai veprim njëkohësisht duhet të jetë i rrezikshëm - në rastin konkret komponenti i fundit i mungon).

Për të qenë më qartë, në një situatë të tillë, kur kemi një ligj civil, komponenti i kundërligjshmërisë, në aspektin formal, ekziston - fyerja dhe shpifja ende konsiderohen si vepër e kundërligjshme, (akoma nuk janë hequr nga KPK, në procedurën që parashikohet me Kushtetutë dhe me ligj), mirëpo i mungon komponenti i kundërligjshmërisë në aspektin material, (nuk ka rrezikshmëri shoqërore), ndërsa nisur edhe nga parimi se funksioni mbrojtës i të drejtës penale është subsidiar, ngase i mbron vetëm ato të mira juridike që nuk janë të mbrojtura me degë tjera të drejtësisë, atëherë rezulton qartë se kjo vepër penale më nuk ekziston .

Kryetari i Gjykatës,
Dr.sc. Feizullah Hasanji
